

KAB - arkiv 1931

EN TRAPPE — TO TRAPPER ?

Af Arkitekt P. Søgaard Petersen.

I gamle Ejendomme er Køkkentrappens første Opgave at tjene som Nødtrappe i Ildebrandstilfælde. Det kan tillige være af Betydning, at den nødvendige Opbæring af Brændsel og Nedbæring af Aske kan foregaa ad denne Vej. Med den moderne Bygningskonstruktion, hvor Centralfyring erstatter Kakkellovnen, Gas og Elektricitet, Komfur og Petroleumslampen, og med vort nuværende veludrustede Brandvæsen, som har uhindret Adgang til alle Ejendommers Facader, maa Brandfaren anses for minimal, og Køkkentrappen maa dermed have mistet sin Berettigelse som Nødtrappe. I Ejendomme med smaa Lejligheder er og bliver den et Rudiment fra en Tid, hvor primitive Forhold, som moderne Teknik nu har afløst, gjorde Kravet om en Bitrappe berettiget.

Foruden de rent brandtekniske har der været fremsat hygiejniske Begrundelser for Bitrappen, idet man har hævdet, at Køkkenaffaldets Nedbæring ad Hovedtrappen var til stor Gene for Beboerne. Hvor det drejer sig om Lejligheder, hvis Beboere ikke stiller større luksuøse Krav, kan dette Spørgsmaal dog formentlig løses derved, at Beboerne nedbærer Affaldet i Beholdere med Laag og f. Eks. i Formiddagstimerne. I Lejligheder, hvor Beboerne stiller mere vidtrækkende Krav, kan der indrettes Affaldsskakte, hvor Affaldet forbrændes i særlige Forbrændingsovne. I de Ejendomme, hvor et saadant Forbrændingsanlæg er indrettet, er der i Kælderen anbragt en Forbrændingsovn, hvorfra en kombineret Aftræks- og Affaldskanal føres op gennem Taget. Gennem en speciel konstrueret Lem i Køkkenet kastes Affaldet gennem Kanalen, der udmunder i Ovnen. Røgen og den varme Luft fra Ovnen desinficerer og tilintetgør det Affald, som eventuelt maatte afsættes paa Kanalens Sider. Et saadant System er herhjemme prøvet med tilfredsstillende Resultat i Københavns almindelige Boligselskabs Datterselskab „Arendal“.

Bekostningen herved er imidlertid for stor til, at dette System kan anvendes ved billige Boligtyper. Disse sidste klarer sig i Stockholm ved Nedstyrtnings-skakte uden Forbrændingsovne, idet Principet er, at Beboerne indpakker „Skraldet“ i Papir inden Nedstyrtningen. Tilladelse til

Bestemmelser med Hensyn til Trapper. Det blev saaledes muligt at opføre Bygninger, uanset Etageantallet, med kun een Trappe, naar denne udføres af brandsikkert Materiale, og naar hver Beboelseslejlighed saavel til Gade som til Gaard forsynes med Altaner for Redning i Ildebrands-tilfælde.

Det er imidlertid indlysende, at det vil være u hensigtsmæssigt for de mindre Lejligheders Vedkommende (2 Værelser) at anbringe 2 Altaner, idet for det første den ret store Anskaffelsessum for disse Altaner vil virke særlig tungt netop paa disse smaa Lejligheder, og for det andet vil 2 Altaner til en 2 Værelsers Lejlighed paaføre Boligen store Merudgifter til baade Opvarmning og Vedligeholdelse. Københavns Bygningskommission har da ogsaa, idet den ikke — jfr. Bestemmelserne i Bygningsloven — føler sig bundet af de særlige Betingelser i Ministeriets Cirkulære, givet Tilladelse til, at man i Stedet for disse 2 til samme Lejlighed hørende Altaner opfører de saakaldte Forbindelsesaltaner. Ved Forbindelsesaltaner forstaar man Altaner, der forbinder 2 Lejligheder, som har Adgang til hver sin Trappe, saaledes at det i paakommende Tilfælde vil være muligt for Beboerne at skaffe sig Adgang gennem Forbindelsesaltanen og Nabolejligheden til den Trappe, der hører til denne Lejlighed. For at nedsætte Udgifterne ved disse Altaner til det mindst mulige, opnaaedes endvidere Tilladelse til at udføre dem som „Krybealtaner“, hvorved forstaas Altaner, der er opsat i Vindueshøjde og i Almindelighed kun udført med Ristebund. Denne Løsning er imidlertid kun lidet tilfredsstillende, idet disse Altaner ikke alene virker æstetisk forstyrrende paa Bygningen, men ogsaa maa betegnes som fuldkommen unyttige og ubrugelige undtagen i Ildebrandstilfælde. Det kan iøvrigt her bemærkes, at i Beboeseejendomme med 5 Etager skal — uvist af hvilken Grund — alle Etager, med Undtagelse af Stueetagen, forsynes med Forbindelsesaltaner, hvorimod disse Altaner ved 3-Etagers Beboeseejendomme helt kan undværes, og Trappen kan endog udføres af Træ. Den eneste — noget spinkle — Begrundelse for Kravet om Brandaltaner ogsaa i 1. og 2. Etage i 5-Etagers Ejendomme er den forøgede Trafik paa Trappen, men dette Hensyn skulde formentlig opvejes ved den Omstændighed, at Trappen i det 5-Etagers Hus udføres brandsikker.

Naar Spørgsmaalet: een eller to Trapper ikke herhjemme har fremkaldt den Interesse hos Arkitekter og Bygherrer, som det formentlig har Krav paa, er Aarsagen antagelig den, at man ikke i tilstrækkelig Grad har haft Opmærksomheden henledt paa, hvad der opnaas ved at undlade Køkkentrappen. Det er ikke alene det Areal, Køkkentrappen kræver, der gaar til Spilde, men selve Indretningen af 2 Trapper i Ejendommen med smaa Lejligheder vanskeliggør en økonomisk god Plan og er i hvert Fald en væsentlig Hindring ved Fremskaffelsen af Minimumstyper. Det

Bestemmelser med Hensyn til Trapper. Det blev saaledes muligt at opføre Bygninger, uanset Etageantallet, med kun een Trappe, naar denne udføres af brandsikkert Materiale, og naar hver Beboelseslejlighed saavel til Gade som til Gaard forsynes med Altaner for Redning i Ildebrands-tilfælde.

Det er imidlertid indlysende, at det vil være u hensigtsmæssigt for de mindre Lejligheders Vedkommende (2 Værelser) at anbringe 2 Altaner, idet for det første den ret store Anskaffelsessum for disse Altaner vil virke særlig tungt netop paa disse smaa Lejligheder, og for det andet vil 2 Altaner til en 2 Værelsers Lejlighed paaføre Boligen store Merudgifter til baade Opvarmning og Vedligeholdelse. Københavns Bygningskommission har da ogsaa, idet den ikke — jfr. Bestemmelserne i Bygningsloven — føler sig bundet af de særlige Betingelser i Ministeriets Cirkulære, givet Tilladelse til, at man i Stedet for disse 2 til samme Lejlighed hørende Altaner opfører de saakaldte Forbindelsesaltaner. Ved Forbindelsesaltaner forstaar man Altaner, der forbinder 2 Lejligheder, som har Adgang til hver sin Trappe, saaledes at det i paakommende Tilfælde vil være muligt for Beboerne at skaffe sig Adgang gennem Forbindelsesaltanen og Nabolejligheden til den Trappe, der hører til denne Lejlighed. For at nedsætte Udgifterne ved disse Altaner til det mindst mulige, opnaaedes endvidere Tilladelse til at udføre dem som „Krybealtaner“, hvorved forstaas Altaner, der er opsat i Vindueshøjde og i Almindelighed kun udført med Ristebund. Denne Løsning er imidlertid kun lidet tilfredsstillende, idet disse Altaner ikke alene virker æstetisk forstyrrende paa Bygningen, men ogsaa maa betegnes som fuldkommen unyttige og ubrugelige undtagen i Ildebrandstilfælde. Det kan iøvrigt her bemærkes, at i Beboelsesejendomme med 5 Etager skal — uvist af hvilken Grund — alle Etager, med Undtagelse af Stueetagen, forsynes med Forbindelsesaltaner, hvorimod disse Altaner ved 3-Etagers Beboelsesejendomme helt kan undværes, og Trappen kan endog udføres af Træ. Den eneste — noget spinkle — Begrundelse for Kravet om Brandaltaner ogsaa i 1. og 2. Etage i 5-Etagers Ejendomme er den forøgede Trafik paa Trappen, men dette Hensyn skulde formentlig opvejes ved den Omstændighed, at Trappen i det 5-Etagers Hus udføres brandsikker.

Naar Spørgsmaalet: een eller to Trapper ikke herhjemme har fremkaldt den Interesse hos Arkitekter og Bygherrer, som det formentlig har Krav paa, er Aarsagen antagelig den, at man ikke i tilstrækkelig Grad har haft Opmærksomheden henledt paa, hvad der opnaas ved at undlade Køkkentrappen. Det er ikke alene det Areal, Køkkentrappen kræver, der gaar til Spilde, men selve Indretningen af 2 Trapper i Ejendommen med smaa Lejligheder vanskeliggør en økonomisk god Plan og er i hvert Fald en væsentlig Hindring ved Fremskaffelsen af Minimumstyper. Det

Køkkentrappen koster altsaa hver Lejlighed Kr. 532,—.

Det kan maaske interessere at sammenligne denne ret unyttige Bekostning med Merprisen i samme Lejlighed for det nyttige og moderne Gode, som Centralvarmeinstallation i Stedet for Kakkellovnsanlæg repræsenterer.

| | |
|--|-----------|
| Denne Merpris beløber sig til ca. | Kr. 150,— |
| Hertil kommer Forsatsvinduer (i Udregningen af de to forskellige Typers Bekostning er Forsatsdøren og Altandøren medtaget) | „ 24,— |
| Den årlige Vedligeholdelse af Centralvarmeanlæg, Varmemesterløn, Tilsyn etc. andrager kapitaliseret | „ 360,— |
| | <hr/> |
| | Kr. 534,— |

Man vil saaledes ved at spare Køkkentrappen kunne forsyne Lejligheden med de ovennævnte Goder, hvortil endda kommer en god, brugbar Altan. Og alt dette uden at en Forhøjelse af Boligafgiften er nødvendig.

I Praksis har det vist sig ved de allerede opførte Entrappehuse, at de ellers ret konservativt indstillede Laaneinstitutioner har stillet sig villigt overfor Eentrappesystemet, og at man derfor har kunnet opnaa normale Laan, ligesom det ogsaa har vist sig, at Lejere, som kommer fra Totrappehuse, meget hurtigt finder sig til Rette i Eentrappehuse.

Efter en Henvendelse til Frederiksberg Kommune angaaende dennes Stilling til Spørgsmaalet en eller to Trapper er der nu optaget Forhandlinger mellem Københavns og Frederiksberg Kommune om at søge fastslaaet ensartede Regler i den fremtidige Udvikling. Der foreligger saa vidt vides ikke noget Resultat af Forhandlingerne, men meget synes at tyde paa, at Autoriteterne paa Frederiksberg vil se en tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet ved Anbringelse af een Enkeltaltan — der ikke behøver at være en Forbindelsesaltan — for hver Lejlighed i Etagerne, naar den placeres modsat den brandfrie Trappe, og iøvrigt naar visse særlige Betingelser opfyldes, som i denne Forbindelse er ret uvæsentlige.

Dette maa betragtes som et Fremskridt henimod en endelig Løsning af dette ikke uvæsentlige, men før saa lidt paaagtede Spørgsmaal.

Køkkentrappen koster altsaa hver Lejlighed Kr. 532,—.

Det kan maaske interessere at sammenligne denne ret unyttige Bekostning med Merprisen i samme Lejlighed for det nyttige og moderne Gode, som Centralvarmeinstallation i Stedet for Kakkellovnsanlæg repræsenterer.

| | |
|--|-----------|
| Denne Merpris beløber sig til ca. | Kr. 150,— |
| Hertil kommer Forsatsvinduer (i Udregningen af de to forskellige Typers Bekostning er Forsatsdøren og Altandøren medtaget) | „ 24,— |
| Den årlige Vedligeholdelse af Centralvarmeanlæg, Varmemesterløn, Tilsyn etc. andrager kapitaliseret | „ 360,— |
| | <hr/> |
| | Kr. 534,— |

Man vil saaledes ved at spare Køkkentrappen kunne forsyne Lejligheden med de ovennævnte Goder, hvortil endda kommer en god, brugbar Altan. Og alt dette uden at en Forhøjelse af Boligafgiften er nødvendig.

I Praksis har det vist sig ved de allerede opførte Entrappehuse, at de ellers ret konservativt indstillede Laaneinstitutioner har stillet sig villigt overfor Eentrappesystemet, og at man derfor har kunnet opnaa normale Laan, ligesom det ogsaa har vist sig, at Lejere, som kommer fra Totrappehuse, meget hurtigt finder sig til Rette i Eentrappehuse.

Efter en Henvendelse til Frederiksberg Kommune angaaende dennes Stilling til Spørgsmaalet en eller to Trapper er der nu optaget Forhandlinger mellem Københavns og Frederiksberg Kommune om at søge fastslaaet ensartede Regler i den fremtidige Udvikling. Der foreligger saa vidt vides ikke noget Resultat af Forhandlingerne, men meget synes at tyde paa, at Autoriteterne paa Frederiksberg vil se en tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet ved Anbringelse af een Enkeltaltan — der ikke behøver at være en Forbindelsesaltan — for hver Lejlighed i Etagerne, naar den placeres modsat den brandfrie Trappe, og iøvrigt naar visse særlige Betingelser opfyldes, som i denne Forbindelse er ret uvæsentlige.

Dette maa betragtes som et Fremskridt henimod en endelig Løsning af dette ikke uvæsentlige, men før saa lidt paaagtede Spørgsmaal.